

Llengua Francesa i la seva Didàctica

Codi: 43186
Crèdits: 27

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes	OT	0	A

Professor/a de contacte

Nom: Maria Dolors Masats Viladoms

Correu electrònic: Dolors.Masats@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: francès (fre)

Altres indicacions sobre les llengües

Les conferències i els tallers compartits amb altres especialitats es faran en català.

Equip docent

Àngels Campà Guillem

Xavier Pascual Calvo

Prerequisits

Aquells que estableix el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Objectius

En acabar aquesta assignatura els/les aprenents podran:

- Identificar els principis bàsics de política lingüística que inspiren el currículum català de llengües estrangeres.
- Aplicar les bases teòriques i principis didàctics actuals per ensenyar francès de manera efectiva.
- Usar criteris pertinents per seleccionar, adaptar i/o crear materials per aprendre francès en entorns multilingües i en grups heterogenis.
- Dissenyar i seleccionar materials, tasques i projectes adequats per a grups d'aprenents concrets, segons els principis establerts al currículum de francès per a l'educació secundària i per les EOI.
- Analitzar el seu ús del francès com a eina per ensenyar i aprendre.
- Portar a terme una recerca-acció.

Competències

- "Concretar el currículum que s'implantarà en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants."
- "Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels

estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge."

- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personals.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant als processos d'ensenyament-aprenentatge respectius.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
2. Comunicar-se de forma efectiva, tant verbal com no verbalment.
3. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
4. Crear un clima que faciliti la interacció i valori les aportacions dels estudiants per fomentar l'aprenentatge de la llengua francesa a l'aula.
5. Demostrar que coneix contextos i situacions en què s'usa i aplica la llengua francesa en l'ensenyament secundari i a les escoles d'idiomes, subratllant el seu caràcter funcional.
6. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural de la llengua francesa i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen en l'Educació Secundària Obligatòria, en el batxillerat i a les escoles d'Idiomes i integrar aquests continguts en el marc de la ciència i de la cultura.
7. Demostrar que coneix els currículums de llengua francesa de l'Educació Secundària Obligatòria, del batxillerat i de les escoles d'idiomes.
8. Demostrar que coneix els desenvolupaments teòric-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua francesa.
9. Demostrar que coneix i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de la llengua francesa.
10. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents de la llengua francesa, i les seves perspectives, per transmetre una visió dinàmica de la mateixa.
11. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.

12. Entendre l'avaluació com un instrument de regulació i d'estímul a l'esforç, i conèixer i desenvolupar estratègies i tècniques per a l'avaluació de l'aprenentatge de la llengua francesa.
13. Generar propostes innovadores i competitives a l'activitat professional i a la investigació.
14. Identificar problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua francesa i plantejar possibles alternatives i solucions.
15. Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
16. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de la Llengua Francesa, com en els aspectes generals de la funció docent.
17. Seleccionar, utilitzar i elaborar recursos per a l'ensenyament de la llengua francesa.
18. Transformar els currículums de la llengua francesa en seqüències d'activitats d'aprenentatge i programes de treball.
19. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació i integrar-les en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa.

Continguts

Bloc 1. Complementos de Formació (12 ECTS)

- Anàlisi del discurs a l'aula
- El Marc Comú Europeu de Referència (MECR) per a les llengües
- Habilitats acadèmiques orals i escrites
- Producció literària i audiovisual per a aprenents adolescents i adults

Bloc 2: Ensenyament i aprenentatge del francès com a llengua estrangera (9 ECTS)

- El currículum de llengües estrangeres de l'ESO, del batxillerat i de les EOI
- Propostes didàctiques i recursos per desenvolupar la competència comunicativa en francès
- La gestió de la comunicació, l'espai i el temps a l'aula de francès
- L'avaluació a l'aula de francès
- Programes d'aprenentatge integrat de continguts i llengua

Bloc 3: Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en didàctica del francès (6 ECTS)

- La planificació didàctica
- El professorat com a investigadors/investigadores a l'aula
- Introducció a la recerca-acció
- Programes de formació continuada al llarg de la vida

Metodologia

La metodologia de les sessions presencials combinarà les activitats magistrals i expositives amb pràctiques d'aula, treball en parelles i grups, exposicions, debats, elaboració de projectes, etc. Es requerirà una participació activa de part de l'alumnat i l'ús sostingut del francès com a llengua vehicular habitual, i la llengua en la qual es realitzen les activitats d'avaluació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial dirigida (classes magistrals expositives, discussió d'estudis de cas, anàlisi de pràctiques d'aula, etc.)	225	9	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 19

Tipus: Supervisades

Tutories col·lectives o individuals	225	9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Activitats no presencials i autònomes	225	9	1, 2, 3, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19

Avaluació

Per aprovar aquest mòdul cal complir els següents requisits:

1. Obtenir un APTE en francès, la qual cosa exigeix demostrar l'ús eficient, fluid, adequat i acurat (fonètica, gramàtica, lèxic, ortografia, organització textual, etc.) de la llengua francesa (nivell mínim C2.1 del MECR).
2. Assistir i participar activament a un mínim del 80% de les sessions presencials, incloses les conferències i els tallers comuns amb d'altres especialitats.
3. Aprovar les tasques d'avaluació que es proposen en cadascun dels blocs de l'assignatura.
4. Superar els tres blocs de continguts que componen l'assignatura.

Els/Les estudiants que hagin suspès algun dels blocs amb una nota mínima de 3,5 poden presentar-se a la recuperació que consistirà en un treball/prova que es programarà amb un marge mínim de dues setmanes després de la comunicació del suspens.

Per resoldre dubtes relatius a l'avaluació es pot consultar la següent documentació:

1) <http://www.uab.cat/web/informacio-academica/avaluacio/normativa-1292571269103.html>

2) <http://www.uab.cat/web/informacio-academica/avaluacio/normativa-1292571269103.html>

La nota final s'obtindrà a partir de la mitjana ponderada de la nota final de cada bloc de continguts: bloc 1 (44,5%); bloc 2 (33,3%); bloc 3 (22,2%). El primer dia de classe el professorat de cada bloc explicitarà en el seu programa les tasques i els criteris d'avaluació. També comunicarà les dates en què s'han de lliurar les activitats d'avaluació.

La còpia i el plagi en els treballs es penalitzen amb un suspès i la tasca d'avaluació no es pot recuperar. Per resoldre dubtes relatius a com evitar el plagi es pot consultar la següent documentació:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tasques i proves relacionades amb els complements de formació (bloc 1).	12 ECTS	0	0	1, 2, 3, 6, 12, 14, 15, 16, 19
Tasques orals i escrites relacionades amb el bloc 2: Ensenyament i aprenentatge del francès com a llengua estrangera	9 ECTS	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19
Tasques relacionades amb el bloc d'innovació i recerca (bloc 3)	6 ECTS	0	0	3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14

Bibliografia

- Abry D. et Veldeman-Abry J., (2007). La Phonétique. Audition, prononciation, correction. Col. Techniques et pratiques de classe. Paris : Clé International.
- Albero, B. (2011). Le couplage entre pédagogie et technologies à l'université : cultures d'action et paradigmes de recherche. *Revue Internationale des technologies en pédagogie universitaire*, 8 (1-2), 11-21. Repéré à <http://edutice.archives-ouvertes.fr/edutice-00613826/fr/>
- Audet, L. (2010). Wikis, blogues et Web 2.0- Opportunités et impacts pour la formation à distance. Le Réseau d'enseignement francophone à distance du Canada (REFAD). Repéré à http://archives.refad.ca/nouveau/Wikis_blogues_et_Web_2_0.pdf
- Blanchet, P. et Chardennet, P. (Eds.). (2011). Guide pour la recherche en didactique des langues et des cultures. Approches contextualisées. Paris : Archives contemporaines. Repéré à http://www.bibliotheque.auf.org/doc_num.php?explnum_id=819
- Barbottin, G. (2003). Rédiger des textes techniques et scientifiques en français et en anglais. Paris : Insep consulting éditions.
- Béacco, J.-C., Lepage, S. et Porquier, R. (2011). Niveau B1 pour le Français / un référentiel. Paris : Didier.
- Beacco, J. C., Blin, B., Houles, E., Lepage, S. et Riba, P. (2011). Niveau B1 pour le français. (Utilisateur apprenant indépendant) niveau seuil. Paris : Didier.
- Béacco, J.-C, Lepage, S., Porquier, R. et Riba, P. (2008). Niveau A2 pour le Français / un référentiel. Paris : Didier.
- Beacco, J. C. (2007). L'approche par compétences dans l'enseignement des langues. Paris :Didier.
- Candelier, M. (Ed.). (2010). Cadre de référence pour les approches plurielles des langues et des cultures (CARAP). Version 3. Graz: Centre européen pour les langues vivantes /Conseil de l'Europe.
- Callamand, M. (1981). Méthodologie de l'enseignement de la prononciation : organisation de la matière phonique du français et correction phonétique. Paris: Clé International.
- Campà, À. (2010). "La glace au citron" ou le jeu des statistiques. Dans Baqué, L. et Estrada, M. (Éds.), *La langue et l'être communicant. Hommage à Julio MURILLO* (pp. 63-72). Mons : Éditions du CIPA.
- Campà, À. (2008). PELEU : portafolis europeu de llengües per a l'ensenyament universitari. Dans Martinez, M. et Añaños, E. (Coord.). *Cap a l'espai Europeu d'Educació Superior. Experiències docents innovadores de la UAB en ciències socials i en ciències humanes* (pp. 185-195). Bellaterra : Universitat Autònoma de Barcelona.
- Castellotti, V. (2017). Pour une didactique de l'appropriation. Diversité, compréhension, relation. Paris : Didier.
- Champagne-Murzac, Bourgades J.S. (1998). Le point sur la phonétique. Paris : Clé International.
- Charaudeau, P. (1992). Grammaire du sens et de l'expression. Paris : Hachette.
- Collectif Grefsoc-Crapel. (2003). L'étranger compétent. Un nouvel objectif pour la didactique des langues étrangères. Dans D. Groux et H. Holec (Eds.), *Une identité plurielle. Mélanges offerts à Louis Porcher* (pp. 535-550). Paris : L'Harmattan.
- Conseil de l'Europe. (2001). Cadre européen commun de référence pour les langues :apprendre, enseigner, évaluer. (S. Lieutaud, Trans.). Strasbourg /Paris : Conseil de l'Europe /Editions Didier. Repéré à <https://rm.coe.int/16802fc3a8>
- Coste, D., Moore, D. et Zarate, G. (2009). Compétence plurilingue et pluriculturelle. Version révisée et enrichie d'un avant-propos et d'une bibliographie complémentaire. Strasbourg: Conseil de l'Europe - Division des politiques linguistiques. Repéré à https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/SourcePublications/CompetencePlurilingue09web_FR.pdf

Coste, D. (Ed.). (2013). Les langues au coeur de l'éducation. Principes, pratiques, propositions. Bruxelles :E.M.E. & InterCommunications.

Cuq, J.-P. (Ed.). (2003). Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde. Paris : Clé International.

Demaizière, F. (2009). De l'EAO au web 2.0. Diversité des usages des TIC pour l'apprentissage des langues. *Revue Tourdetoile*, 11. Repéré à http://flenet.rediris.es/tourdetoile/Demaiziere2009_DeLEAOauweb20.html

Guimbretière, E. (1994). Phonétique et enseignement de l'oral. Paris : Didier / Hatier.

Intravaia, P. (2000). Formation des professeurs de langue en phonétique corrective. Le Systeme Verbotonal. Paris : Didier Érudition / Mons : Centre International de Phonétique Appliquée.

Kramsch, C., Lévy, D. et Zarate, G. (Eds.). (2008). Précis du plurilinguisme et du pluriculturalisme. Paris : Archives contemporaines.

Lhote, E. (1995). Enseigner l'oral en interaction. Percevoir, écouter, comprendre. Paris: Hachette.

Masats, D. et Nussbaum, L. (Ed.). (2016). Enseñanza y aprendizaje de las lenguas extranjeras en educación secundaria obligatoria. Madrid : Síntesis.

Meissner, F. J., Meissner, C., Klein, H.G. et Stegmann, T. D. (2004). Les sept tamis : lire les langues romanes dès le départ. Aachen : Shaker Verlag. Repéré à <http://www.shaker.de/Online-Gesamtkatalog-Download/2017.10.10-10.29.11-88.22.210.247-rad87C5A.tmp/3-83> :

Moirand, S. (1990). Une grammaire des textes et des dialogues. Paris : Hachette.

Moore, E. et Dooly, M. (Eds.). (2017). Qualitative approaches to research on plurilingual education / Enfocaments qualitativs per a la recerca en educació plurilingüe / Enfoques cualitativos para la investigación en educación plurilingüe. France : Research-publishing.net. Repéré à <https://doi.org/10.14705/rpnet.2017.emmd2016.9781908416476>

Nussbaum, L. (2001). El discurso en el aula de lengua extranjera. Dans L. Nussbaum et M. Bernaus (Eds.). *Didáctica de las lenguas extranjeras en la educación secundaria obligatoria* (pp. 137-172). Madrid : Síntesis.

Puren, C. (2006). De l'approche communicative à la perspective actionnelle. *Le Français Dans Le Monde*, (347), 37-40.

Renard, R. (2002). Apprentissage d'une langue étrangère/seconde 2. La phonétique verbotonale. Bruxelles : De Boeck Université.

Schnedeccker, C. (2002). Lire, comprendre, rédiger des textes théoriques. Bruxelles : De Boeck Université.

Spaëth, V. et Narcy-Combes, J. P. (2014). French. Dans C. Fäcke (Ed.). *Manual of Language Acquisition* (pp. 371-389). Gottingen : De Gruyter Mouton.

Tomé Díez, M. (2015). Desarrollo, análisis y evaluación de la producción oral en clase de lengua extranjera con las nuevas tecnologías. *Thélème: Revista Complutense de Estudios Franceses*, 30 (2), 255-268. Repéré à <http://revistas.ucm.es/index.php/THEL/article/view/48663/47215%20-%20PDF>

Tomé Díez, M. (2016). Compétences orales et nouvelles technologies dans un cours de français langue étrangère. *Çédille, Revista de Estudios Franceses*, 12, 387-401. Repéré à <http://cedille.webs.ull.es/12/20tome.pdf>

Zourou, K. (2005). Apprentissages collectifs médiatisés et didactique des langues : instrumentation, dispositifs et accompagnement pédagogique. Thèse doctorat, Université Grenoble 3. Repéré à <http://tel.archives-ouvertes.fr/tel-00119459>

Vigner, G. (1982). Écrire. Col. Didactique des langues étrangères. Paris : Clé International.

Wioland, F. (1991). Prononcer les mots du français. Paris : Hachette F.L.E.

WEBGRAFIA

Fabris : <http://accentsdefrance.free.fr>

Flenet : <http://flenet.rediris.es/cours/cphon.html>

Phonétique : Université de Lausanne : <http://www.unil.ch/ling/page12580.html>

Phonétique free : <http://phonetique.free.fr>

Université Léon : <http://www3.unileon.es/dp/dfm/flenet/phonactivites.html>

<https://www.digischool.fr/methodologie/revisions/comment-memoire-parfait-17231.html>

<https://www.digischool.fr/methodologie/revisions/comment-memoire-parfait-17231.html>

<http://www.digischool.fr/stage/conclusion-memoire-4646.php>

<http://www.ebsi.umontreal.ca/jetrouve/ecrit/conclu.htm>

<http://www.ebsi.umontreal.ca/jetrouve/ecrit/formul3.htm>

<http://www.ebsi.umontreal.ca/jetrouve/ecrit/index.htm>

Dictionnaire pratique de didactique du FLE : <http://pagesperso-orange.fr/jeanpierreroberth/fle.htm>

Evolution des Methodes de FLE : <http://adaf.wordpress.com/2008/04/23/l%E2%80%99evolution-des-method...>

Forum : Choisir un manuel pour la classe de FLE :

<http://flecampus.ning.com/forum/topics/choisir-un-manuel-pour-la>

L'évolution des méthodologies dans l'enseignement du FLE - A. Rodríguez Seara :

http://www.uned.es/ca-tudela/revista/n001/art_8.htm

Méthodologies FLE - Point FLE : http://www.lepointdufle.net/p/didactique_fle.htm#me

Petit glossaire de didactique - Claude Springer : <http://u2.u-strasbg.fr/dilanet/courslicenceglossaire.htm>

C. Puren : Histoire des Méthodologies de l'enseignement des langues - Reproduction en ligne :

<http://flecampus.ning.com/profiles/blogs/cpurenhistoire-des>